

leta 1858. obširneje »Origines catholiques de l'église Russe« v časniku »Христіанское чтеніе«. (Christjanskoje čtenije). Leta 1859. je izdal prvi zvezek svojega dela »Литовская церковная унія«. (Litovskaja cerkovnaia unija), l. 1873. Исторія возсоединенія западно-русскихъ уніатовъ старыхъ временъ« (Istorija vozsojedinenija zapadno ruskichъ unijatov starychъ vremenъ).

Mihael Kojalovič je bil rojen l. 1828. v Kuznici (Gov. Grodno). Izobraževal se je v seminarju v Supraslskem, pozneje v Vilni in naposled na petrograjski akademiji, kjer je tudi leta 1855. dokončal svoje studije in bil v doktorja povzdignjen. Kako je deloval na akademiji, bilo je prej omenjeno.

DRUGA SLOVSTVA.

»Mittheilungen des Musealvereines für Krain.« Herausgegeben von dessen Ausschusse. Fünfter Jahrgang. Erste Abtheilung: Historischer Theil. Laibach. 1892. Tak je naslov drugi knjigi, katero je izdalo letos muzejsko društvo. V uvodu je opisana najprej društvena kronika preteklega leta, potem račun, pregled društev (102), s katerimi muzejsko društvo zamenja knjige, imenik vseh udov in odbor. — Sledé zgodovinske razprave. Prof. J. Wallner opisuje pod naslovom »Krain und das Küstenland zu Beginne des österreichi-

schen Erbfolgekrieges« (1—56) obširno, v koliko je bila v dotiki imenovana vojska z našo domovino. — Učitelj K. Črnologar poroča o nagrobnem spomeniku vojvodinje Viride v Stičini: »Der Grabstein der Herzogin Viridis in Sittich« (57—64). — Zanimiva je S. Rutarjeva črtica o nekdanji plovitvi po Ljubljani: »Zur Schiffahrt auf der Laibach« (65—82), katera je po gradbi južne železnice propala. — Dalje priobčuje prof. Jul. Wallner doslovno star urbar bistrskega samostana: »Wirtschaftliche Verhältnisse und Hausordnung der Karthause Freudenthal im Jahre 1659« (83—99). Priobčeni urbar je tehten prispevek k slovenski, tako malo poznani monasterijologiji. Le-ta urbar nam je živa priča o vestnem, modrem in ljudomilem vladanju nekdanjih kartuzijanov. Kot dodatek knjigi sledé »Glossarienfragmente des städtischen Archivs zu Laibach«, sp. J. Šorn (100—117).

»Mittheilungen des Musealvereines für Krain.« . . . Fünfter Jahrgang. Zweite Abtheilung: Naturkundlicher Theil. Ta knjiga obseza le dva spisa: prof. W. Voss izvršuje svojo »Mycologia Carniolica« (1—84), o čemer je pisal že v prejšnjih dveh letnikih. Koncem spisa je jako umesten abecedni imenik vseh naštetih rastlin. — Prof. Ferd. Seidl nadaljuje (85—117) svojo jako natančno in temeljito sestavljeno razpravo »Das Klima von Krain.«

J. Benko.

Razne stvari.

Naše slike. Danes nam ni treba govoriti mnogo o slikah te številke. Le o dveh izpregovorimo nekoliko.

Iz prijazne roke nam je došla lepa ilustracija pesmi: »Sveti kelih« na str. 361. Podoba, kakor tudi pesem slonita na tem-le poročilu v »Mittheilg. des histor. Vereins für Krain« 1858., stran 47: »Bemerkenswerth — — ein daselbst (bei der Pfarrkirche St. Peter) verwahrter, über 250 Jahre alter silberner Kelch, an dessen Sohle folgende merkwürdige geschichtliche Nachricht eingraviert ist: »Calicem hunc nobilis vir D. Mathias Posarell obtulit congiarium Divae Virginis Mariae Assumptae, quem emerat anno MDCV a Curatore Domini a Weisseneck. Styriae provincialis, in Familia ultimi Lutherani, hic ex eo potare vice Quandam sacerdotes, in missa calicem sumentes, imitans his verbis: »Sic popi calicem exhauriunt,« retrorum lapsus, cerebrum pavimento illisit et fudit, et mortuus est. Actum in arce Weisseneck circa Wildon, ad Muram sita.« — Čitateljem, ki ne znajo latinščine, podajemo ob kratkem vsebino tega poročila. Pri sv. Petru v Ljubljani hranijo mašno kupo, ki ima na stojalu znamenit napis. Ta napis pravi namreč, da je neki luteranec iz kupe

vino pil in pri tem oponašal katoliške mašnike, ki zavživajo iz kupe, rekoč: Tako praznijo popi kupo (kelih). A luteranec se je takoj zvrnil na tla in si glavo razbil. Ono kupo je nekdo kupil l. 1605. in podaril M. B. v nebo vzeti. — Ta dogodek je naš umetnik pokazal v celotni sliki jako umno. One besede luterančeve čitaš na progi, ki se vije proti tlem. Zadostuj to, saj mislimo, da si bodo drugo raztolmačili čitatelji sami. Zastran te znamenite kupe še pripomnim, kar sem slišal, da je bila namreč v Štepanji Vasi, v podružnici sv. Petra. menda last kapelice »Božjega groba«. A od tam je bila nekam prenesena, ne vém, kam. Morebiti nam prijatelji kaj več povedó.

Še nekaj besedij o grbu stenografov, ki ga je sestavil in narisal za naš list gosp. J. Zeplichal. Izvirna slika tega grba je v lepih barvah. Modri ščit je vprek razdeljen z belim trakom in kaže zgoraj viseč zlat plamen, kot znamenje jezika in govora, kakor tudi duha in razuma, kateri vodi spretno roko stenografovo. Spodaj vidimo značilno znamenje stenografije, namreč kvišku obrnjeno belo-krilato roko, držečo pisalo. Roka je ravnokar na trak napisala s stenografičnimi pismeni geslo: »Fugax oratio tenea-